

УКАЗАНИЯ

ЗА БЪЛГАРСКИТЕ ПАРТНЬОРИ В ПРОЕКТИ ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА” ОТНОСНО ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ ПРАВАТА И ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПАРТНЬОРИТЕ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗБОР НА ИЗПЪЛНИТЕЛ

Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”, в качеството на Национален партниращ орган (НПО) по Оперативна програма „Югоизточна Европа” и на страна „Договарящ орган” по договорите за безвъзмездна финансова помощ за национално съфинансиране по проектите по програмата, желае да насочи вниманието на българските партньори в проектите към основни изисквания, чието стриктно спазване е сигурна предпоставка за качествено изпълнение на проектите.

Възлагане на изпълнението на дейности по проекта

Българският партньор (бенефициент) се задължава да прилага процедурите за избор на изпълнител, уредени в Закона за обществените поръчки и нормативните актове по прилагането му, когато се явява възложител по смисъла на чл. 7 и чл. 14, ал. 4 и 5 от Закона за обществените поръчки и чл. 1, ал. 4 от Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки.

Когато не се явява възложител по смисъла на чл. 7 и чл. 14, ал. 4 и 5 от Закона за обществените поръчки и чл. 1, ал. 4 от Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки, Партньорът (бенефициентът) се задължава да прилага процедурите за избор на изпълнител, уредени в Постановление № 55/ 12.03.2007 г. на Министерския съвет за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на Бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове на Европейския съюз и от Програма ФАР на Европейския съюз

За улесняване на проверките от страна на контролните и Договарящия орган и за гарантиране на адекватно проследяване на документацията по проекта, Партньорът е длъжен да осигурява достъп за извършване на проверки на място и одити, да докладва за възникнали нередности; Възложителите трябва да архивират документацията, свързана с провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки и сключването на договори с изпълнители за период от **3 (три) години след приключване на оперативната програма.**

Принципи на договарянето

- [А. Лоялна и свободна конкуренция](#)
- [Б. Прозрачност](#)
- [В. Публичност](#)
- [Г. Принцип на състезанието](#)
- [Д. Използване на стандартни документи](#)
- [Е. Водене на документация](#)
- [Ж. Недопускане до участие в процедура за определяне на изпълнител](#)

А. Лоялна и свободна конкуренция

Договорът не може да бъде разделен на части, за да се избегне съответствието с правилата, заложиени в Закона за обществените поръчки или Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки.

Б. Прозрачност

За да се избегне всякакъв конфликт на интереси, всяка фирма (включително фирми от същата група, или други членове на консорциум или доставчици) или експерти, участващи в подготовката на проекта, трябва да бъдат изключени от участие в процедурата, основаваща се на тази подготвителна работа.

В допълнение няма да бъдат одобрявани договори, сключени с лица (юридически или физически):

- Членове на семейството на членове на оценителната комисия;
- Собственици, председатели (управители) на партньори на проверявания Партньор в проекта;
- Собственици или председатели (управители), които са йерархически над членовете на оценителната комисия.

В. Публичност и информиране

Организацията, предоставяща услуги, доставки или работа, следва да вземе необходимите мерки да осигури прозрачност на финансирането или съфинансирането от страна на ЕС и националното съфинансиране в съответствие с изискваните правила описани в Ръководството за изпълнение на ОПЮИЕ.

Г. Принцип на състезанието

Всички възложени договори трябва да съблюдават принципите на прозрачност, пропорционалност, равнопоставено третиране и недопускане на дискриминация.

Трябва да бъде избрана най-добрата оферта, спазваща критериите за избор и състезание.

Всички договори трябва да показват верните дати на полагане на подписите под тях.

Д. Водене на документация

Писмените документи на цялата процедура за определяне на изпълнител и сключване на договор са конфиденциални и трябва да се съхраняват от Партньора **за период от 3 (три) години след приключване на оперативната програма**. Това включва оригиналите на всички представени предложения, заедно със съответните документи и свързаната с тях кореспонденция.

Е. Недопускане до участие в процедура за определяне на изпълнител

Кандидат или участник, за който са налице обстоятелствата, изброени по-долу не се допуска до участие в процедурата по възлагане на обществена поръчка:

- осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитиран, за:
  - а) престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпирание на пари, по чл. 253 - 260 от Наказателния кодекс ;
  - б) подкуп по чл. 301 - 307 от Наказателния кодекс ;
  - в) участие в организирана престъпна група по чл. 321 и 321а от Наказателния кодекс ;
  - г) престъпление против собствеността по чл. 194 - 217 от Наказателния кодекс;

д) престъпление против стопанството по чл. 219 - 252 от Наказателния кодекс обявен в несъстоятелност;

- в производство по ликвидация или се намира в подобна процедура съгласно националните закони и подзаконови актове.
- е в открито производство по несъстоятелност, или е сключил извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон , а в случай че кандидатът или участникът е чуждестранно лице - се намира в подобна процедура съгласно националните закони и подзаконови актове, включително когато неговата дейност е под разпореждане на съда, или кандидатът или участникът е преустановил дейността си;
- е лишен от правото да упражнява определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;
- има парични задължения към държавата или към община по смисъла на чл. 162, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, освен ако е допуснато разсрочване или отсрочване на задълженията, или парични задължения, свързани с плащането на вноски за социалното осигуряване или на данъци съгласно правните норми на държавата, в която кандидатът или участникът е установен.
- при които член на управителен или контролен орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси с възложителя или със служители на ръководна длъжност в неговата организация;
- 2. които са сключили договор с лице по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

Процедури за определяне на изпълнители

Стойностни прагове по Закона за обществените поръчки и подзаконовите актове

	Прагове			
Вид процедура	Процедура по ЗОП	Малка обществена поръчка по НВМОП	Задължение за набиране на най-малко три оферти по НВМОП	Липса на задължение за провеждане на обществена поръчка
Строителство				
С място на изпълнение в България	над 2 150 000 лв.	От 200 000 до 2 150 000 лв.	от 45 000 до 200 000 лв.	по-малко от 45 000 лв.
С място на изпълнение извън страната	над 6 000 000 лв.	от 1500 000 до 6 000 000 лв.	от 500 000 до 1 500 000 лв.	по-малко от 500 000 лв.
Доставки				
С място на изпълнение в България	над 180 000 лв.	От 50 000 лв. до 180 000 лв.	от 15 000 до 50 000 лв.	по-малко от 15 000 лв.
С място на изпълнение извън страната	250 000 лв.	От 100 000 лв. До 250 000 лв.	от 50 000 до 100 000 лв.	по-малко от 50 000 лв.

Услуги				
С място на изпълнение в България	над 110 000 лв.	От 50 000 лв. до 110 000 лв.	от 15 000 до 50 000 лв.	по-малко от 15 000 лв.
С място на изпълнение извън страната	250 000 лв.	От 250 000 лв.	от 50 000 до 100 000 лв.	по-малко от 50 000 лв.

Възложители по чл.7, т.1 и 2 от ЗОП и чл.7, т.4 от ЗОП, когато са обединения от възложители по чл.7, т.1 от ЗОП обявяват обществените поръчки и в **Официален вестник на ЕС** при следните стойности:

<i>Строителство</i>	<i>Доставки</i>	<i>Услуги по приложение №2 от ЗОП</i>	<i>Услуги по приложение №3 от ЗОП</i>	<i>Конкурс за проект</i>
<i>5 150 000 евро</i>	<i>133 000 евро</i>	<i>133 000 евро</i>	<i>206 000 евро</i>	<i>133 000 евро</i>

Задължение за осъществяване на предварителен контрол от АОП съвместно с НПО

Строителство	Доставки
5 150 000 евро	1 000 000 лева и когато през последните две години при бенефициента са установени нарушения при провеждане на процедури за възлагане на ОП влязло в сила наказателно постановление или решение на орган по обжалване.

С ПМС № 55/12.03.2007г. се уреждат условията и редът за определяне на изпълнител от страна на български партньори по ОПЮИЕ, които не се явяват възложители по чл.7 и чл.14, ал.4 и 5 от ЗОП и чл.1, ал.4 от НВМОП.

Процедурите за определяне на изпълнител по реда на ПМС № 55/12.03.2007г. са:

Вид процедура	Прагове			
	Открит избор	Договаряне с/без публикуване на пояснителен документ	Задължение за събиране на три оферти	Липса на задължение за провеждане на процедура
Строителство				
	над 200 000 лв.	от 100 000 до 200 000 лв.	от 45 000 до 100 000 лв.	По-малко от 45 000 лв.
Доставки				
	над 50 000 лв	от 30 000 до 50 000 лв	от 15 000 до 30 000 лв.	По-малко от 15 000 лв.

Услуги				
	над 50 000 лв.	от 30 000 до 50 000 лв.	от 15 000 до 30 000 лв.	По-малко от 15 000 лв.

Администриране на договори на бенефициента с изпълнители

Всички договори трябва да се основават на добро финансово управление. Задача на Партньора е да следи за изпълнението на всички задължения, произтичащи от договора с изпълнител, както и за спазването на всички крайни срокове. В противен случай, контролора не следва да верифицира каквито и да било разходи по договора.

Промени на договорите на бенефициента с изпълнители

Промени в договорите на партньорите с изпълнители са **недопустими**. За всички неуредени въпроси във връзка със сключването, изпълнението и прекратяването на договора за изпълнение се прилагат разпоредбите на Търговския закон и на Закона за задълженията и договорите.

Съгласно чл.43, ал.1 от Закона за обществените поръчки страните по договор за обществена поръчка **не могат да го изменят**.

Изменение на сключен договор за обществена поръчка се допуска по изключение:

1. когато в резултат на непреодолима сила се налага промяна в сроковете на договора, или
2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 94 от 2008 г., в сила от 01.01.2009 г.) при намаляване на договорените цени в интерес на възложителя или
3. (нова - ДВ, бр. 94 от 2008 г., в сила от 01.01.2009 г.) при изменение на държавно регулирани цени, когато основен предмет на договора за обществена поръчка е дейност, чиято цена е обект на държавно регулиране и срокът му на изпълнение е над 12 месеца.

Съгласно чл. 30. ал. 2 от ПМС № 55/12.03.2007г договор за изпълнение може да бъде изменен или допълнен само след писмено съгласуване с Изпълнителната агенция по Програма ФАР на Европейския съюз или Изпълнителната агенция по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, съответно с Управляващия орган на Оперативна програма, предоставил безвъзмездната финансова помощ.

Особености на отделните типове договори

Типове договори:

- **Услуги**
- **Доставки**
- **Строителство**

Услуги

При приключване на договори за услуги е необходимо да бъдат представени резултатите от дейността, необходимо да се отчете, че той следва да завърши с финален доклад, описващ изпълнението на договора. Двете страни подписват протокол за приемане на предоставените услуги в срока на изпълнението на договора.

Доставки

Изпълнението на договора за доставки завършва с подписване на приемо-предавателен протокол за приемане на доставките в срока на неговото изпълнение.

Строителство

Изпълнението на договора за строителство завършва с приемане на обекта, становище от строителния надзор (ако е приложимо), становище от партньора, потвърждаващо наличието на извършените строителни/строително-ремонтни дейности, съответствието им с предвиденото в договора и маркирането им съгласно правилата за публичност и информирание.

Контрол върху процедурите за избор на изпълнители

Контролът върху процедурите за избор на изпълнители се осъществява чрез последващ контрол на процедурите за определяне на изпълнител. Осъществява се при проверките на място от контролор, който попълва контролни листи в зависимост от вида на проверяваната процедура.

Партньорът е длъжен да предоставя на контролора цялата документация, свързана с провеждането на съответната процедура за възлагане на обществена поръчка, чрез която се изпълнява проектът, включително протоколите и/или докладите на комисиите за провеждане на процедурите за обществени поръчки, офертите на участниците, решението за определяне на изпълнител и всички други документи, изискани от контролора. Към документацията се предоставя и договорът за възлагане на обществената поръчка, както и свързаната с него кореспонденция.

Когато констатацията на контролора е, че процедура за обществени поръчка не е проведена законосъобразно, контролорът има право да откаже верификация на извършените разходи за съответната обществена поръчка до този момент, както и всякакви последващи разходи по тази поръчка.

Документацията за участие в процедури за обществени поръчки на всички български партньори по ОПЮИЕ, всяка стъпка от провеждането на съответната процедура за обществена поръчка, както и документацията за извършената проверка от контролора подлежи на последващ контрол от ГД „Програмиране на регионалното развитие”.

Моля, обърнете внимание на публикуваните на интернет-сайта на ГД „Програмиране на регионалното развитие” образци (Приложения от 1 до 10) за проверка на документацията за проведена процедура за обществена поръчка в процедура за обществена поръчка по ЗОП/НВМОП и съответно образци за проверка на документацията за проведена процедура за избор на изпълнител в процедура за избор на изпълнител по ПМС № 55/12.03.2007 г. на МС.

- ✎ Приложение 1: Проверка на процедури за възлагане на общ.поръчка по ЗОП проведени от бенефициентите – открита процедура
- ✎ Приложение 2: Проверка на процедури за възлагане на общ.поръчка по ЗОП проведени от бенефициентите – ограничена процедура
- ✎ Приложение 3: Проверка на процедури за възлагане на общ.поръчка по ЗОП проведени от бенефициентите – договаряне с обявление
- ✎ Приложение 4: Проверка на процедури за възлагане на общ.поръчка по ЗОП проведени от бенефициентите – договаряне без обявление
- ✎ Приложение 5: Проверка на процедури за възлагане на общ.поръчка по ЗОП проведени от бенефициентите – състезателен диалог
- ✎ Приложение 6: Проверка на процедури за възлагане на общ.поръчки по НВМОП проведени от бенефициентите – открит конкурс
- ✎ Приложение 7: Проверка на процедури за възлагане на общ.поръчка по ПМС 55 проведени от бенефициентите – открит избор
- ✎ Приложение 8: Проверка на процедури за възлагане на общ.поръчка по ПМС 55 проведени от бенефициентите - договаряне с публикуване на пояснителен документ

- ✎ Приложение 9: Проверка на процедури за възлагане на общ.поръчка по ПМС 55
проведени от бенефициентите - договаряне без публикуване на пояснителен документ
- ✎ Приложение 10: Проверка на документация за възлагане по чл.2, ал.1 и по чл.2, ал.2 от
НВМОП